

ОКТАБРЬ

20

пятница

1939 он

№ 243 (2943)

Сэн 10 мүнгэ

БҮРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.М. Обкомой ба БМАССР-ий Верховно Советдэй Президиумдэй ОРГАН

МАЛАЖАЛШАДАЙ СЪЕЗДЫЕ ДОСТОЙНООР УГТАХА

ВКП(б)-ийн XVIII историческа съезд болбол манай социалистическэ малажалдай урда угаа ехэнүүд зорилгоуудые табяа. Съезд дээр арадуудай агууежэ вождь нүхэр Сталин пингжэ хэлээ һан: «Ирмн 3-4 жэлэй торшо соо, хон ба гахайн тоо толгойе хоёр дахин, эбэртэ томо малай тоо толгойе 40 процент, мориной тоо толгойе—35 процентээр олон болтохын тула манай... малажалдай саадаахи дэбжэлтэе үргэлжэлүүлхэ».

Манай Бурят-монгол республикын малажал хадаа большевинуудай партиин ба советскэ правительствын үдэр бүрний анхрал ба туһаламжын ашаар, нүүлэй жэлүүдтэ тон байн показателүүдые туйлаһан байна. Сталинскэ хоёрдугаар табанжалдай торшо соо, эбэртэ томо малай тоо толгойн 29,5 процентээр, хон ба ямаадай тоо толгойн—101,3 процентээр ургаа. Тэршөөн, малажалдай панары ба үүлэриые байжаруулгаар муу бэшэ резултатуудтай байнабди. Ганса 1938 он дотор бүхы үнээдэй 66,2 процентн, хон ба ямаадай 72,4 процентн метизацилагдан байн. Зүгөөр, эдэ хадаа малажалдай илалтануудай минл эхинь мүн.

ВКП(б)-ийн Центральна Комитет ба ССР Союзай Совнарком болбол «Колхозуудта общественнэ малажалые хүгжөөхэ хэмжээ-абуулганууд тухай» тогтоол соогоо, малажалые хүгжөөхэд бэлд ушаруудай бүхы шалтгаануудые элэрүүлэн, тэрэнэй проблемые эсэслэн шийдхэе үргэн программые хараалһан байна. Энэниие бөлүүлхын тула, парти ба правительствэ болбол колхоз бүхэндэ 2-3 фермэнүүдые байгуулаха гэжэ заагаа. Гадна, малажалдай ферма бүхэн тушаа малай тоо толгойн уялгата минимум тогтоогдон байна.

Тус тогтоолд томилогдонхо хойшо гурба хараана үлүүдэй болоо. Энэ торшо соо, түрүү колхозууд ба түрүү аймагууд хадаа социалистическэ малажалдай проблемые шийдхэгдэ эрд алхамуудые хөһөн байна. Түнхэндэй аймагай 21 колхозуудта нү-товарна фермэнүүд эмхидхэгдэнэ ба 21 колхозуудтань эмхидхэгдэжэ байна. Кабанскын аймагай Тургунтаевский сельсоветдэй Сталинскэ нэрэмжэтэ колхоз болбол нү-товарна ферма эмхидхэгдэнэ ба 24 үгөөдые, гахайн ферма—15 өмө гахайнуудые худалдажа «Баз. Мүн. «Байкал», Ормонихидын нэрэмжэтэ, «Красный партизан» колхозуудта фермэнүүд эмхидхэгдэжэ байна. Баргатайнай аймагай, Барл Марксай нэрэмжэтэ колхоз хадаа 7 фермэнүүдтэй ба хон, ямаадые үхсөө-бэригдэниие плание 113%, галайнуудай—110% дүүргөн байна. Селенгин аймагай, Додоо-Бүхөнэй сомоной «Красный Октябрь» колхоз хадаа нү-товарна фермээ малаар укомплектовалтын тула байн үүлэри тугал-уудые худалдажа абба.

Зүгөөр, 3-4 фермэнүүдтэй бай-лаар бүхы условитой байбашье, нэгэ гү, али хоёр фермэтэй кол-хозууд республика дотор олон бии. Жэшээлхэдэ, Баргатайнай аймагта 7 колхозууд нү-товарна фермэгүй, 11 колхозууд хонидой фермэгүй, 24 колхозуудань га-лайн фермэгүй байна. Мүн, нимэ-үүд фактууд бусадшы айма-гуудта үзэгдэнэ.

Энэ хадаа зарим аймагуудай партиина, советскэ ба газарта-рай органууд болбол малажа-лай хэрэгые бодото хүтэлбэрөөр хангаагүй ба «Колхозуудта об-щественнэ малажалые хүгжөөхэ хэмжээ-абуулганууд тухай» тог-тоолы колхозно массада үргэнөөр танилсуулаагүйн сэхэ резултат мүн.

Малажалые хүгжөөлгын хэрэг-тэ, малхүсбэрлгын плание хүсэдөөр дүүргэлгын угаа ехэ удхашанартай байһаниинь бүгд-дэндэ элитэ. Зүгөөр, зарим айма-гуудай ба колхозуудай хүтэлбэ-рилэгшэд хадаа энэниие хайтар ойлгоогүй байна. Кяхтын айма-гай колхозууд энэ жэлэй түрүү-шын хахадта малхүсбэрлгыннөө плание бүхы дээрээ дүүргэгүй: эбэртэ томо малнуудаар—97,7 процент, мориной 94 процент г.м. дүүргэбэ. Хорин аймагта бага малнуудай хоролтонь тон ехэ—тугалнуудайн 12,2 процент хорон байна. Бага, Яруунын, Закаминий, Иволгин, Кабанскын районнуудта бага малай хоролто үзэгдэнэ.

Малхүсбэрлгын гүрэнэй плание дүүргэгдэ, бага малнуудые байнаар ба хүсэдөөр харуу-ланга шийдхэе удхашанартай. Энэ ушарһаа нутагуудай парти-ина, советскэ ба газарта-райлангай органууд хадаа колхозно массые ВКП(б)-ийн ЦК-гэй ба ССР-ийн СНК-гэй историческа тогтоолые бөлүүлгэдэ хүсэдөөр мобилизовалха ёстой. «Колхозууд-та общественнэ малажалые хүг-жөөхэ хэмжээ-абуулганууд тухай» тогтоолой дүүргэлтын ябаса тухай тогтоол соогоо, ССР-ий Сов-нарком ба партиин Центральна Комитет болбол сентябрь ба октябрь хадаа малажалдай фермэнүүдые эмхидхэгдэн ба укомплектовалгын шийд-хэе хараанууд гэжэ зааһан байна. Энэ хадаа малажалдай шөнэ ферм-нүүдые эмхидхэгдэ, тэднине укомплектовалгада эрд хубила-та хэые эрэнэ.

Убалай хүйтэн саг, газра оро-жо эрээ. Тыншөөшье һаань, бүхы-дөө республика дотор малай үбэл-жэлгэд бэлэдхэл хангагдатуудтай абуулгана. Малда үбэлдөө ду-лаан байра бэлэдхэлгэ, тэжээлээр хангалта—малажалые хүгжөөлгө-дэ бага бэшэ удхашанартай. Ивол-гин район хадаа малай тэжээ-лээр 69 проц., Селенгин аймаг—60 проц. хангаданхай байбашье, шөрүүн тэжээл—содоом ба бусад зүйлүүдые бэлэдхэлгэдэ багаар анхарааа табина.

ВКП(б)-ийн Бурят-монгол Обко-мой тогтоолой ёсоор, энэ һарын 25-да малажалшадай республи-канска съезд үнгэргэгдэхэ байна. Гайовуудай партиина, советскэ ба газарта-райлангай организа-цинууд, колхозууд ба сельсоветүүд болбол төрө болтор үлөөн сагые, бүхы дүүгү дундануудаа эрд усдахын тула хэрэглэхэ ёстой. Кабанскын аймагай малажалдай-хид ба барилгын бригадануудай-хидай совещани дээрэ, тэднөөр болбол зоотехническэ барилгада түргэн методые хэрэглэжэ, ойрын 3 хонгой торшо соо бүхы малаа дулаан байраар хангаха гэжэ тогтоогон байна. Энэ инициатива хаа-хаангагүй хэрэглэгдэхэ ушар-тай.

Колхозно тарлашад болбол Агууежэ Октябрскэ Социалисти-ческэ революциин ХХII ойдо ба нутагуудай ажалшад дэпутатуудай Советүүдэй хунгалтанууд-та бэлэдхэжэ байна. Энэниие үйлдэбэрин шэвнүүд илалта-нуудаар угтахые урьалһан «Крас-ный пролетарий» заводой худалм-ришад, служацинарай хандалгада харуу болгон, манай республика дотор социалистическэ сөрвөн-вани үргнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ байна. Энэ сөрвөнвани хадаа малажалые хүгжөөлгын, тэрэнэй үбэлжэлгэдэ эрхмээр бэлэдхэл-гын, шөнэ фермэнүүдые дэри эмхидхэгдэн ба укомплектова-лын лозунг дор, бүхы колхозни-гуудай, малажалшадай дунда бү-ри үргэн далайсатайгаар дэлгэрүү-лэгдэхэ ёстой.

Английска сэрэгүүд, баруун фронт дээрэ боевой позицинууд дэ зээлбэ

Лондон, октябрин 15. Францида байһан английска газе-туудай военнэ корреспондентүүд болбол тэндэ ошһон английска армийн частьнуудтай хамта, ан-глийска сэрэгүүд болбол Сгидьдэ боевой позицинуудые эзэлбэ гэжэ мэдэсэ.

„Ройял ок“ гэжэ Английска линкорой шэнгэлгэдэ

Париж, октябрин 15. Мун-недэр толилогдон, далайн ми-нистрствын официальной мэдээнэй ёсоор, шэнгэлгэдэн „Ройял ок“ гэжэ английска линкорой коман-даһаа абарагдтадай тоонь 414 хүн болоһон байна.

Таджикиска ССР-эй Верховно Советдэй Президиум, ШАГАДАЕВТА

СССР-эй Верховно Советдэй Пре-зидиум хадаа Таджикиска ССР-эй арбан жэлэйн алдарт ойтой да-шарамдуулан, Советскэ Таджикис-танай худалмэришадые, колхозни-гуудые, интеллигенцие ба бүхы ажалшадые амаршалаа.

Таджикистанай худалмэришад ба деханууд болбол зуугаад жэл-нүүдтэ ород самодержавин ба бу-харска эмирын хатуу шөрүүн за-сагай дарлалта доро ажанууһан байна. Үлэхэлэн, гуйраншалга ба политическэ эрхэгүйдэл хадаа тэдэнэй хубинь байгаа. Помещи-гууд ба капиталистуудай гос-подствые үгэй хөһөн, Октябрскэ Социалистическэ революци хадаа богоолшололгын ба национальна дарлалтын гонжые таһалһан ба эол жаргалта, хүхүн сэнгэлцг ажабайдалда үргэн харгые Та-джикистанай ажалшадта нэһэн байна.

Эхэ орондоо урбагд—троп-кистско—бухаринска ба буржуаз-

СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй секретарь А. ГОРКИН.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

„Советскэ Союзай Геройнуудта барюулагдаха нэмэлтэ тэмдэгүүд тухай“ СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй, 1938 оной августын 1-нэй указай 1-дэхи статьяе хубилгаха тухай

1. «Советскэ Союзай Герой-нуудта барюулагдаха отичын нэ-мэлтэ тэмдэгүүд тухай» СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй, 1939 оной августын 1-нэй указай I статьяе һалгэн, Советскэ Сою-зай геройнуудта барюулагдадаг медалие «Алтан Одоной» ме-даль гэжэ нэрлэхэ.

2. Тэрэнтэй зохицдуулан, ука-зай 2,3 ба 4 статьянуудта заагда-

һан медалиин нэрье хубилгаха.

3. «Алтан Одоной» медалиин зу-рагы ба тэрэнэй дүрсые бата-лаха.

4. «Алтан Одоной» хоёрдох ба гурбадах медалаар шагналада, медалтай нэгэн хамта, Советскэ Союзай Геройдо СССР-эй Верхо-вно Советдэй Президиумдэй тусгаар грамота барюулагдаха.

СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва Кремль 1939 оной октябрин 16.

ТАЛЛИНДА СОВЕТСКЭ МОРЯГУУД

Таллин, октябрин 16. Бо-роотой уларилдай байбашье, олон тоото хүнүүд хадаа ханибарисаа-та, далайн хүсөн түгсэдэржавын эскадрые харахын тула эрье дээрэ сугларана. Хүнзон бол-бол улилануудта советскэ мо-рягуудые угтана. Морягууд ха-даа Таллинскэ историческа памя-тигуудтай (нэгэдхи Петрей гэр, урдын башинууд ба бусадые) тон ехэ һонирхолтойгоор танилса-на.

Октябрин 14-дэ, Палдискидэ,

Таллинда советскэ эскадрууд эрэбэ

Таллин, октябрин 15. Ок-тябрин 15-да, Московско сагаар 4 часта, таллинска рейддэ, 22 вымпелнүүдэй составтай, Улаан тугта Балтийска флотдэй эскадр-нууд эрэбэ. Эскадруудые толгой-лох «Октябрьская революция» гэ-жэ линкор ябаба, линкорой борт дээрэ, Улаан тугта Балтийска флотдэй военнэ советдэй флагман, бригадны комиссар нүх. Яковенко ба эскадрые командовалагша, хоёрдох рангын флагман нүх. Носвицкий гэгшэдтэй хамта яба-һан, Улаан тугта балтийскэ фло-дые командовалагша, хоёрдох

советскэ далайн хүсөнүүдэй гар-низонной командовани болбол ки-нотеатр, «Максимай бага наһан» гэжэ кинофильма харалгые эм-хидхэбэ. Театр хадаа хүнүүдээр дүүргэгдэнхэй байгаа. Саянын эхлэхын урда тээ, улаанфлотчууд болбол советскэ дуунуудые дуу-лаба. Всегалдер, Палдискидэ, «Петр Первый» кинофильмын хоёрдох сери харуулагдаба.

(ТАСС).

БАРУУН ФРОНТ ДЭЭРЭ

Париж, октябрин 16. Мо-зель ба Саарай хоорондохы түрүү лининүүдтэ, противнигай тон ехэ активност, тэршөөн, Виссембур-гын баруун тээ, хоёр талаһаа патрльнуудай ябуулга, мүнөө үгсөөгүүрэй коммунике соо тэм-дэглэгдэнэ.

(ТАСС).

Брюссель, октябрин 16. Французска „Шти паризьен“ газе-та илгэжэ бэшэнэ: «Рейнын саада таладан боложо байһан событи-нууд хадаа, ойрын сэгта герман-ска генералһаа штабай дэболожо ахилхэнь дамжаггүй гэжэ һануу-лана. Польско кампаниян дүүр-һэнэй һүүлдэ шөнөдхэн эмхидхэг-дэн германска дивизионууд бол-бол Бельна, Бонна, Кобленца, Майнца ба Мангема райондо,

Рейн мурные дабажа гараһан ба Трав, Крайних ба Райзерслау-терн гурбаар, бии болгогдон гур-балжин соохи, хүнзонтой бүхы пунктнуудта байрланһан байна. Хүндэ артиллерийн соединенинүүд болбол Меринг, Саарлуи, Саарб-рюккен, Двейбрюккен, Пирмазеке ба Бергзабары лининүүдтэй ара талада табигдаба.

Фронт дээрэ олон тоото зэбсэг-жэлнүүд абасаагдаба. Тара-шалан олон тоото танкүүд эрэбэ. Аэродромууд болбол хэдэн зуу-гаад самолётуудые абба. Эсас-тэ, һайн гэгдэлдэ дивизионууд болбол түрүү позицинуудта абад-сана. Эдэ бүхы хадаа үргэн опе-рацинуудта бэлэдхэл тухай гар-шаланэ».

(ТАСС).

Дзержинскийн нэрэмжэтэ, Трехгорно мануфактурна фаб-рикийн (Москва) залуу инженер О. А. Семенов болбол ватер-на цехын начальнига дэбжүүлэгдэн ба өөрингөө шөнө хү-дэлмэриие эрхмээр табилһан байна. цехын үдэрйгөө нормые дунда жэшээгээр 113,2 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: О. А. Семенов ватерна машинин хү-дэлмэриие шалгажа байна.

(ТАСС-ын фото клише)

НЮТАГУУДАХИ АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ СОВЕДУУДТЭ ХУНГАЛТАНУУДА БЭЛЭДХЭЛ

ОТЧЕТНО СУГЛААН

Кабанск. Энэ оной октябрин 6-да, Таракановска сельсоветдэй, Югова нутагай колхознигууд ба колхозничанууд болбол Кабан-скын Аймагай Гүйсэдхэхэ Коми-тетдэй худалмэри тухай отчетно докладые, өөлөднөө хунгагда-малһаа — БМАССР-эй Верховно Советдэй депутат нүхэр И. А. Бокинһоо дуулаба.

Хунгагшад хадаа аймгүйсэд-комоеор ябуулагдаһан худалмэри-нүүдые хайшаагаа. Культурна ба ажахын асуудалнуудаар рай-ондойгоо туйлаһан амжалтануудые тэмдэглэхэ зуураа, аймгүйсэдко-мой худалмэридхи тон серьезно дутуу дундануудынь эрдшан-гаар критикалэбд. Жэшээлхэдэ, сельсоветүүдэй дэргэдхи куль-турна, малажалдай ба финансова секцинүүд тон муугаар худалмэ-риин ба худалмэриие самотекто табижархиһан байгаа.

Гадна, аймгүйсэдкомой инструк-торнуудын сельсоветүүдэй худ-алмэридэ тусхайта туһаламжа-нуудые багаар үзүүлэгдэ байна.

Хунгагшадтаа колхозно һула, хангалтагүй. Энэниие урда, айм-гүйсэдком болбол хунгагшадтай-гаа урда отчетоо хэдэггүй бай-гаа. Үгэ хэлэгшэд эдэ бүхы асуудалнуудые шухала болгон

тэмдэглэбд. Хунгагшад—колхознигууд ха-даа колхозой общественнэ ма-лажалые бэхжүүлхэ тухайда пар-ти ба правительствын заабари-нуудые хэрэг дээрнэ бөлүүлхэ ба малажалдай фермэнүүдые хү-сэдөөр укомплектовалха худалмэ-риие саг соонь амхитэйгээр ба байнаар ябуулалгада зорюулагда-һан үнэтэ дурадхалнуудые оруу-лаа. Баһа, полонууд дээгүүр саһа тогтоохо ба хабарай сагта горхо голуудай уһануудые тарааха, ка-нааб малтаха г. м. худалмэри-нүүдые ба тэрэндэ бэлэдхэные эртэнһэ ябуулахые шухаламалба.

Югова деревниин колхознигууд болбол селогоо эрхэ жэлдэ гоёо хайхан ургамалнууд, модонууд-лаар ногооруулаха ба шөнө күб бариха гэжэ шийдхэбэ. Тэршөө-н, тус селодоо амбулатори нээ-ха ба медицинскэ худалмэрилэг-шөөр хангахые аймгүйсэдкомһоо эрэлтэ хэхэ гэбэ.

Нютагууддахы ажалшадтай де-путатуудай Советүүдэй хунгал-тануудта бэлэдхэлэй ба агита-ционно-массова худалмэри хунга-гшадтай дунда бүри үргэнөөр ябуулахые хэлсэһэн ба тогтоогон байна.

Ген. Сибиряк

Агитаторнуудай худалмэридэ туһалха

Кяхтын аймагай, Мүрөөчин со-мондохы бургулиин башнаар, нүхэр Шарнашев ба Пыдендам-баев гэгшэд планай ёсоор кон-сультаци хэжэ, агитаторнуудай худалмэридэнэ болото туһаламжа-нуудые үзүүлхээр томилогдон байгаа. Тийгээд, мүнөө хүртэр энэ хүндэтэ худалмэридэ ажилжэ

ороогүй ба нэгэшье консультаци хэжгүй, «намһаа саагуур, шамһаа баагуур байт» гэһэн шэнги һуу-над.

Агитаторнуудта консультаци халгые бодоторо хүтэлбэрижэ, тэрэниие түргэ-түргэнөөр ябуу-хань шухала.

Д.Цер.

Хунгагшадтайгаа урда отчетоо хэбэ

Закаин, Сагаан Моринной со-моной Советдэй түрүүлэгшэ нүх. Жамбалов Бадма хадаа нютагууд-дахы Советүүдэй хунгалтануудта бэлэдхэн, сомонойгоо Советдэй хү-дэлмэриин отчетые хунгагшадтай урда хэжэ дүүргэхэ байна.

Хунгуулиин, участогуудай гэр-нүүдэн культурна байнаар тү-хээрэгдэжэ, бэлэн болоо. Аги-

татор нүх. Желяева Маруся ха-даа эндэ үдэрбүри заняни хэжэ, хунгагшадта нютагууддахы Со-ветүүдэй хунгалтын тухай По-лбожонитэй танилсуулжа байна. Занянидань гүшээд ба дээшэнье хүнүүд хандадаг.

РСФСР-эй, БМАССР-эй коноти-туцинүүдые үзэнэд.

Гармаев Б.

АГИТАЦИОННО ХУДЭЛМЭРИ НУЛААР ЯБУУЛАДАНА

Зэдэ. Боргойн сомоной, Стали-най ба Багановичын нэрэмжэтэ колхозуудта, нютагууддахы заса-гай органуудта хунгалтануудай бэлэдхэл тушаа агитационно-мас-сова худалмэриинүүд һулаар ябуу-лагдажа байна. Агитаторнуудын хүсэд худалмэрилэггүй. Юб гэхэдэ, Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо 15 агитаторнууд томи-логдон аад, мүнөө участок дээрэ мийл 9 агитаторнуудын худал-мэрилнэ. Тэдэнэй дунда, худал-мэридөө серьезно бэшээр ханда-даг ба ханахадаа нэгэ заняни хэ-дэг хүнүүд бии. Мүн баһа, Ста-линскэ нэрэмжэтэ колхоздо 15-16 агитаторнууд томилогдон юм. Зүгөөр, 8-9-иний худалмэрилнэ. Сыхын хэлэхэдэ, эндэ агитацион-

но-массова худалмэри баһал хан-галтагүйгөөр ябуулагдаһа.

Тус сомоной уншалгын гарые эрхилэгшэ нүхэр Акушев хадаа хунгалтануудта бэлэдхэхэ—нимэ харюусагатай худалмэриие хай-наар ябуулахын тула, шухала ан-харалаа табинагүй. Эдэб пат-лядна материалнууд ба болхобо байһан хунгалтанууд тушаа ли-тературые абадаггүй байна.

Нимһээ, нүхэр Акушев хадаа оперативнаар худалмэрилэжэ, ун-шалгынгаа гарые культмассова худалмэриин боевой центр болго-хо ёстой.

Цыремпилов Д. Д.

ИРКУТСКА БА ЧИТИНСКА ОБЛАСТЬНУДАЙ СОРЕВНОВАНИЦА

ТҮРҮҮ ХҮҮРИ ЭЗЭДЭЭ

СОЦСОРЕВНОВАНИИН АШААР

Хорин аймагтай, Дунда-Худайн сомоний Лениний нэрэмжэтэ колхоз болбол колхознигуудайгаа дунда-агитационно-массова хүдэлмэрийн ба социалистическэ соревнованин үргэнээр дэлгэрүүлһэнэй гэе ашаар, үбөнэй ба тарянай хурялгы ажалтатайгаар дүүргэбэ.

Тус колхоз хадаа 600 гектар сабшалангай ургасмы хуряжа, 9000 центнер үбөнэ абаха плантай аад, 800 гектар сабшаж, 12 мянган центнер үбөнэ абаба. 500 гектар таряа хуряжа абаад, тэрэнэ сентябрийн 26-да сохижа дүүргэбэ.

Мүнөө, гүрэнэй урдахи уялганууды саг соонь дүүргэхын түлөө таряа тусаалгада 20 морил үбөнэй тусаалгада 6 морил хүдэлмэрилжэ байна.

Гадна, малаа дулаан байраар хангахын түлөө зоотехническэ барилгануудта 14 колхознигууд хүдэлмэрилжэ.

Тус колхоздо, хунгалта тусаа агитационно хүдэлмэри хайнаар ябуулагдана. Агитаторнуудань 8-д аад гэрнүүды дааж абаад, хунгалта тухай, Сталинска Конституци тухай занлти үдэр бүри хэнэд. Штепков Ф.Р., Машанов Н.К ба Сетелов гэгшэ агитаторнууд 20 гаран занлти ябуулаа.

Д.Д.

Натуроплатые саг соонь тусаанагуй

Хорин аймагтай, Хэжэнгын сомоний Лениний нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшын нүх. Шагдунов) болбол үнгэрэгшэ жэлэйгэ үринуудтай хамта, натуроплатада 710 центнер таряа ба гүрэнэ 845 центнер үбөнэ тусааха аад, мүнөө оройдоо 87 центнер таряа, 46 центнер үбөнэ тусаагаад байна.

Энээнэй шалтагаанинь хадаа тус колхозой түрүүлэгшэ нүх.

ЭРХИМ ХАРУУНАЛГА ЭРЭГДЭНЭ

Доодо-Бүхэн, октябрь 15. (Манай спецкоррпо). Доодо-Бүхэнэй сельсоветэй, «Красный Октябрь» колхозой колхознигууд болбол «Колхозуудта общественнэ малажалы хүгжөөхө хэмжээ» буулганууд тухай, СССР-эй Совнаркомой ба ВЦИК-эй ЦК-гэй тогтоомы зүбшэн хэлсээд, малажалай шэнэ фермнүүды эмхидхэ гэжэ тогтоон байгаа. Тогтоолой ёһоор, колхозын правлени хадаа үнээдэй фермы эмхидхэ хэмын тула томо үүлэрэй 18 толгой тугалнууды худалдажа абаа йн. Тэд, тэрэ 18 тугалнуудань болохогүй муугаар харууналагдана: заримдаа тэдэн бүхли сугада хооһор байха юм. Эдэн харанхы, шыгтай ба муухай байрада байна.

Зүгөөр, тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр А. Каторин ба малажалай фермы эрхилэгшэ К. Янков гэгшэд эдэ тугалнууды эрхмээр харуулахэ хэрэгтэ шухала анхаралаа табиангүй.

Хаяар эмхидхэгдэхэ фермын, томо үүлэрэй тугалнуудай нимэ харууналгы саашадан үргэлжэлүүжэ яабышы болхогүй. Тэдэн зоотехническэ эрхим харууналга эрэгдэнэ.

Н. ОЧИРОВ.

Луговодууд соцсоревнованида оролсобо

Зайгрийн аймагтай центрэ луговодуудай совещани үнгэрэбэ. Эндэ, сабшалангай газарта намарай хүдэлмэринүүды ябуулаха тухай асуудал хэлсэгдэбэ.

Совещани дээрэ, луговодууд Горачих, Араксеев, Данилов гэгшэд үгэ хэлэбэ. Эдэнэр хадаа сабшалангай газар дээрэ мүнөө зундаа ябуулан хүдэлмэринүүд тухайгаа хэлэхтөө хамта сабшалангай ургасмы бүри дөөшлүүлжэ, социалистическэ малажалаа шаруун ба шэмэтэй тэжээнүүдээр хүсэд хангахын түлөө тэмсэхэд гэдэн уялганууды абаба.

«Майн 1» колхозой луговад нүхэр Горачих болбол ноябрийн 7 хүртэр, 4 километр утатай нубаг малтахаб гэжэ уялга абаа. Мун, Тельманой нэрэмжэтэ колхозой эрхим луговад нүх. Данилов хадаа Брянь голда хаалта хэжэ, 200 гектар сабшалангы уналхаб гэбэ. Мүнөө, нүх. Данилов болбол 1, 5 гектар плошадноо зарлг ургаса—шара люцернын үрэнэ суглуулаад байна.

Эдэнэр хадаа Октябрьска Социалистическэ революцийн ХХИ-дохи ойн урда тэхи соревнованида активнаар оролсоо.

БАРУУН УКРАИНАДА БА БАРУУН БЕЛОРУССИДА ПОЛЬСКО ПАНУУД ЯМАРААР ЭЗЭРХЭДЭГ НЭМ

Украиннууд ба белоруссууд тусаа польско пануудай политика болбол бүдүүлг, эшүүргүй ба эрхиг эсплоатаци байгаа. Украин Польшын господстволгош ангинууд болбол Баруун Белорусси ба Баруун Украинэны өөрын доторой колонинууд болхоны, польско империализмда богоолонь болхоны оролдон байна.

Энээнэй зорилгоор, тухын түрүүн законодательство хэрэглэгдэн байна. Зарим хэдэн специальна законуд болбол белорусска ба польско таряашады бо-гоолшолгын ба өөрын мэдэлгүй байдалда оруулан ба энэтгээ хамта, оройой зүүн ба зүүн-урдагалын районнуудай польско пхитхинуудта господстволгош байдал олгон бүхжүүлэн байна. Эдэ законуд болбол гансал юмдэ—украинска ба белорусска араднууды ажаууха экономическа базануудань хааха, тэдэнэй газары ба үнгэрхэдэ газар олохо эрхэнүүдын хааха ушарта хүргэдэг байгаа. 1919 ондо гаргадан закон болбол польско газарай үсмын украинска таряашадай гарта оролгы хизарлаха үргэн эрхы газарай засагуудта олгонон байна. Украинануудта газар худалдалга энэгээр огтолон хоригдоо нэн. 1920 ондо правительствен захираагаар зүүн «крессууды» (хизарнууды) колонизацилгын специальна аппаратууд хадаа газарай управанууд ба гүрэнэй хүдөө-ажахын банк гөхөн нэрэтгүнүүдтэйгээр байгуулагдана байна. Правительство болбол нэгэ-бага хошмог украинска, белорусска ба литовска газарнууды военнэ ёһоор колонизацилг тухай хоёр законууды гаргаа нэн. Эдэ законуудай ёһоор, Баруун Украинада ба Баруун Белоруссида осаднигуудай—военнэ нүүдэлшэдэй хүрэг олоороо эрэлгэ боложо эхилэн юм. Эдэ законуудай үндэсээр, правительство хадаа Полесскэ, Волынскэ, Станиславскэ, Тарнопольскэ ба бусад воеводствонуудта урдаан царска россияни ба австрийска правительствонуудта, цэркүүд ба монастырнуудта хабаатат байһан газарнууды, гадна, Польшодо советскэ засаг байгуулахын түлөө тэмсэхөн партизануудай ба таряашад-революционернуудай газарнууды конфисковалжа, осаднигуудай фондоо оруулан байна. Правительство хадаа эдэ газарнууды польско военнигын дунда тулбаргүйгээр хуваан юм. Осаднигай ажахы бүхэн 40—45 га хүртэр участоуды толгой тооложо абаа нэн. Имэ осаднигуудай тоо нүүлэй үдэ Баруун Украинада ба Баруун Белоруссида 20 мянга гаран болонон байна.

Польско правительство болбол полягууды Польшын централна областнууднаа зүүн районнууд тээшэ хүрэг олоор зөөлгөн юм. Эдэнэр болбол помещикууд ба газарай магнатууднаа гүрэнээр специальна худалдажа абтан газарай участогуудаар хангагдах байгаа.

Тэрэлэн, Баруун Украина ба Баруун Белоруссины колонизацилгын гурбадхи хэмжээн хадаа погранична полосодахы режим тухай тусхай закон гаргадан байгаа. Баруун Украина ба Ба-

Бируун Украинада ЗУРАГ ДЭМЭЭ: Тарнополь городто, Н-скэ частини боецууд болбол гурды эзэлгын үдэ противнигаа булагдан буу эзбсэгүүды үзэжэ байна (ТАСС-ын фото-клише)

СТАХАНОВЦУУДАЙ ЗЭРГЭНЬ УРГАНА

Улан-Удын ПВЗ-гэй вагонно-колесно цех болбол үйлдэбэрингөө показателнууд ба бүтөөн гаргаан продукциягаа шанараар, завод дээрэ түрүү хууринуудай нэгмэ эзлэнэ.

Энэ цехын хүдэлмэриндэй дунда стахановцууд—солото хүнүүд нэлээд олон. Тэдэнэй зэргэн үдэрнөө үдэртэ ургажа байна. Стахановцууд ба хүдэлмэриндэ хадаа октябрийн урда тээхи социалистическэ соревнованин үргэнээр дэлгэрүүлхы ураллан, Москва городой «Красный Пролетарий» заводой хүдэлмэриндэй коллективэй хандалгы тон халунаар угтаан байна.

Тингэд, смея, бригада ба хүдэлмэриндэ хоорондын соревнованин үргэн далайстайгаар дэлгэрүүлжэ, бодото социалистическэ уялганууды абасгаан байха юм. Цехын түрүү стахановцууд, нүхэд Лиманец, Зайцев, Крюк гэгшэд үдэр үдэрнөө үйлдэбэрин норманууды 200-300 процент хүртэр дүүргэхээр найдуулан байгаа.

Мүнөө, эдэнэр хадаа абтан социалистическэ уялгануудаа бодото дээрнэ дүүргэжэ байна. Нүхэд Лиманец, Зайцев, Крюк гэгшэд үдэрнөө үйлдэбэрин нүхэд Лиманец, Зайцев, Крюк гэгшэд үдэрнөө үйлдэбэрин даабаринууды 300 проценттээ доош бэшэ дүүргэдэг болоо. Бүтөөн гаргаан продукциянуудын шанар—эрхим сэгнэлтэ абадаг байна.

Ц. Дор.

Отчет хэлгы хүтэлбэрилхэ

Хорн. Хандагайтын поселкова Советэй түрүүлэгшэ нүх. Скворцов болбол поселкова Советойгоо отчетды гансахан пленум дээрэ хэлээд, хунгалтайд урда «хэлэ-нэй үлүү» гээд лэ нуужа байна гэбэл, поселкова Советойгоо хүдэлмэри тухай отчетды хунгалтайд урда хэсгүй, тэрэлэн, секцинуудай хүдэлмэри тухай отчетды багал хэсгүй ба хэмын нааашалгашы табиангүй байха юм.

Хандагайтын поселкова советой территория соо 19 агитаторнууд томилогдон байгаа. Гэбэшэ, ганса агитатораар арай гэжэ 3 занлти үнгэрэгдэн ба үдэгшэ агитаторнуудань хүдэлмэридөө эхилжэ ороогүй байна.

Тэрэлэн, Дэдэ-Хурбин сом-советэй түрүүлэгшэ нүх. Базар-жовон Б.М. гэгшэ, отчетно док-ладаа, сомсоветойгоо президиум дээрэ хэлэгээрэ, багал нааагаа

эхээр амаршан байна. Тэрэ хадаа секцинуудай хүдэлмэрид анхаралаа оройдоомы табиангүй. Харин, «Манай секцинуудай хүтэлбэрилгшэд болбол отчетдо хэ-хөө арсан байна» гэжэ, «арга-гүй бэрхэгэй баримты» отол лэ амархан нуужа байдаг болшоо. Зүгөөр, олонхи секцинуудын хүдэлмэри тон муугаар ябууддаг байха юм.

Түбхпэн хуурижалгын секци хадаа бодото хүдэлмэри ябуула-гүй, түбхпэнгын талаар сэхэ за-даг байһан колхознууды, нэгэ центртэй, найн, түбхпэнхөн бай-далтай болгохо ябадалы хүтэлбэ-рилэнгүй. Жэшээхэдэ, Калинин нэрэмжэтэ колхозой 40 гаран үрхэтэй айлуудын түбхпэнхөн хуурижалда хүсэд ороодгүй байна.

Эдэ бүхы хадаа нүхэр Базар-жовоний нааашы зобоогдгүй байхан гайхалтай. Дам. Жам.

СПЕКУЛЯНТКА ХЭНЭЭГДЭБЭ

Октябрийн 7-ной үдэр, Улан-Удын Центральна районной 2-дохи участоной Арадай судхалаа судья нүх. Самойлов, арадай заседа-тельнууд нүхэд Емонов, Хан-буева, центральна городской райо-ной прокурор нүх. Чуков, үмөөр-шэ нүх. Черепанов ба судай секретарь нүх. Гордеева гэгшэдэй составтайгаар Тарбагатайн районодо түрэн, мүнөө Улан-Удэ городто ажабуудгай Казаева Ксения Даниловна гэгшын гэмнэ-хэн хэрэгсэ үзэһэн байна.

Казаева болбол үндэр сэн-гээр худалдахын, спекулянт ба наймаа хэмын зорилгоор, үргэн хэрэглэлгын эд товарнууды ба

продуктанууды магазинуудта тон эхээр абадаг байгаа. Тэрэн-мүрдэлгөөр сүм элсүүлгдэн байха юм. 120 корбана зургууд, 44 кг. эрхим сортын арца, 32 кг. лабан, 31 кусок мыла, 21 литр керосин, 40 метр элзб-лязын буд, эрэ хүнэй 3 шавь костюм ба 4 пар гутал гэхэ м-тэнүүд хадаа тэрэнэй гартэй байһан байна.

Имэ дээрнээ, арадай суд бол-бол хуулийн 107 статьяг үн-дээр, Казаева Ксения Дани-ловна 5 жэлээр тюрьмада хаах гэдэн приговор гаргаба.

Ц. Бимбаев

Буудалгын соревновани болобо

Осовнахмай Улан-Удын горо-дой советдор эмхидхэгдэн бууд-алгын соревновани болобо.

Соревнованида 10 үхибүүдэй ба 13 эхэ наһатанай, хамта 23 команднууд хабаадаба.

Үхибүүдэй команднууд 6-дахн мишенин 25 метр газарһаа ба эхэ наһатанай команднууд 7-дахн мишенин 50 метр газарһаа бууд-аба.

Үхибүүдэй команднуудай бууд-алгада түрүүлшын гураан хуу-риннууды Улан-Удын пионернууд-эй байшангай №1, №2 ба №3 команднууд эзэлбэ.

1-дахн хуурида—Пионернуудай байшангай №1 команда болбол магад абаха 250 очкоһоо 222-ые абаба.

2-дахн ба 3-дахн хуурида №2 ба №3 команднууд 211 ба 209 очкоһууды абаба. 4-дахн хуури-да 2-дахн хуруулиин команда 194 очкотой.

Соревнованида хабаадагшад түүрүү хууринууды эзэлэгшэд:

1-дахн хуурида Улан-Удын пи-онернуудай байшангай №3 коман-дын нүхэр Тонхоров магад аба-ха 50 очкоһоо 50-ые абаба. Ку-дашкеев 49-ые Карпукова Ольга, Суханов 47-47-ые ба Цибижор-жнева 46 очкоһууды абаба.

Пионернуудай байшангай ко-манднууд хадаа буудаа газарта эхитэй ба найн дисциплинэтэй байгаа.

О. Цибижов.

НЮТАГАЙ НОНИНУУД

164 шэнэ надомууд

Октябрийн 1-дэ Буркопсомзай дэргэдэй курсануудай база ха-даа 164 элэдэ квалификациятай кад-ранууды бэлдхэжэ гаргаан байна. Гэбэл, 2-дохи разрядтай 12 ш фернууд, 3-дахн разрядтай—57, сельпогой түрүүлэгшэнэр—18, продвенеүүд—эхэнэрүүд—18,

районбескомзай инструктивүүд-10, ангай араа бэлдхэлэй ин-структорууд—9, сельпогийн түрүү-лэгшын орологшод—18 ба лэ-хыны эрхилэгшэд 12 хүнүүд бол-но.

Эдэ кадрнууд хадаа тус тус хүдэлмэринүүдээ орожо байн

Харуулалгата редактор Р.БИМБАЕВ.

Адрес: Центросоюзная, 19, телефон редактора 3—44 отв. секретарь 3—23. Сельхозотдел — 7—55, отдел кадров—5-07.

Телефон НКВД БНАССР.

Бур гавант № 1794